

Vi lever i en foranderlig verden og det vi en gang lærte, blir modifisert, langsomt og umerkelig til vi plutselig ser at det som en gang var «slik skal det gjøres» har blitt til «slik gjør (nå) jeg det!»

Vi håper at denne faste spalten i Utposten skal bidra til at flere leger deler sine personlige løsninger på hverdagens utfordringer med Utpostens lesere.

*Slik gjør (nå)
jeg det!*

Alternativ bruk av overflateanestesi

EMLA krem brukes for å forhindre stikksmerte hos barn, både ved blodprøvetaking og ved setting av venflon. EMLA inneholder lokalbedøvelsesmiddelet lidokain og da smertesensorer finnes i dermis og ikke i subcutis kan det også brukes for enklere kirurgiske inngrep.

Jeg bruker EMLA krem ved fjerning av mollusker med skarp skje hos barn. Det er enkelt å bruke og gir effektiv smertelindring. Jeg bruker det også dersom voksne kommer med multiple hudfliker, oftest på halsen, der lokalanestesi medfører veldig mye stikking.

Disse operasjoner må selvsagt planlegges da EMLA må sitte på en time for å virke godt. Det går godt an å bruke vanlig plastfolie som man kjøper i butikken, dersom flaten er stor og den plastfolien som medfølger i pakken blir for liten.

Kan EMLA-krem brukes til fjerning av føflekker og til bedøvelse for stansebiopsi? Noen av redaktørene i Utposten har gjort det, men det vitenskapelig grunnlaget er svakt (N=2). For å øke pasientgrunnlaget med 50 prosent (N=3) ville jeg bruke det på en pasient i forrige uke. Hun nektet selvsagt. Jeg burde vel ikke fortalt henne at dette var en prøve.

Det er vanskelig å anbefale en prosedyre uten erfaring. Så jeg satte EMLA krem på meg selv og tok en biopsi.

Resultatet var imponerende. Ikke noen smerte i det hele tatt. Dette skal jeg bruke flere ganger. Dersom pasientene likevel ikke blir smertelindret kan man jo bare sette vanlig lokalbedøvelse.

Xylocain gel brukes til slimhinneanestesi, for eksempel ved kateterprosedyre. Noen har fortalt meg at det er mulig å bruke Xylocain gel ved stansebiopsi. (N=1). Dette prøvde jeg også, men det fungerte ikke.

Xylocain gel skal ikke brukes i åpne sår. Men ved skrubbsår med store sårflater som trenger å vaskes er det likevel effektivt. Oslo legevakt bruker det hyppig. (pers. meddelelse).

Tromboserte hemoroider er fryktelig plagsomt. Pasientene har svært ondt og bare tanken på at legen skal sette lokalanestesi i den ømme hemoroiden kan få pasienten til å gå i vranglås. Xylocain gel er et godt alternativ, men husk at det tar tid før full effekt. La pasienten sitte med rikelig mengder gel i minst en halv time, da kan du åpne uten å injisere lokalanestesi.

Dersom Utpostens lesere har erfaring med bruk av overflateanestesi, så ikke nøl med å dele det med oss.

Anders Svensson

Det var litt plunder med å få til plasten, men det gikk på et vis.

